

který je rovněž podnikatelem autobusové dopravy, zaplacení 10.000 Kč ze sjednané mezi nimi smlouvy, kdežto odvolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

### Důvody:

Smlouvou z prosince 1933 se žalující společnost, jejíž jeden společník byl náměstkem v provozu autobusové živnosti, patřící vdově Heleně M., zavázala, že za úplatu 12.000 Kč ročně zastaví dopravu, a to podle vlastního tvrzení za tím účelem, aby žalovaný, který na základě jiné vdovské koncese provozoval na stejné trati autobusovou dopravu, mohl sám tuto činnost provozovati. Podle řečené smlouvy měla tedy býti celá doprava soustředěna na žalovaného, žalovaný ji měl provozovati na vlastní účet a jemu měly připadnouti za úplatu i užitky z dopravy provozované žalobkyní. Ale taková smlouva se co do účinku neliší od pachtu koncese, který podle § 7, odst. 7, zák. ze dne 23. prosince 1932, č. 198 Sb. z. a n., platného v době uzavření smlouvy, nebyl vůbec dovolen. A poněvadž podle § 15 uved. zák. ujednání jakéhokoliv druhu, jimiž by se obcházely předpisy svrchu uvedeného zákona, jsou zakázaná a právně neúčinná, jest smlouva, kterou strany rozepře sjednaly, neplatná. Zamítnutí žaloby je proto již podle § 879 obč. zák. odůvodněno. Podotknouti jest pouze, že pokud žalobkyně poukazuje na to, že jest obvyklé, že smlouvy podobného druhu uzavírá se soukromými podnikateli železniční správa, přehlíží, že železniční správa podle § 2 uved. zák. nepotřebovala k dopravě koncese a nepodléhala z toho vyplývajícím omezením.

### Čís. 16799.

Dohodou o směně zabrané půdy za půdu nezabranou ve smyslu § 24 příděl. zák. č. 21/1920 Sb. z. a n. mezi státním pozemkovým úřadem (nyní ministerstvem zemědělství) a vlastníkem pozemku nepodléhajícího záboru, nemohou býti dotčena práva třetích osob k svobodnému pozemku, nabytá v dobré víře v pozemkovou knihu do dne knihovní poznámky o zamýšleném převzetí.

Depuraci takovýchto směnou získaných pozemků nelze provést z úřední moci podle §§ 26, 28 náhr. zák. č. 329/1920 ve znění zák. č. 220/1922 Sb. z. a n., kteréžto předpisy se vztahují na majetek zabraný státem podle zák. č. 215/1919 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 16. března 1938, R I 1371/37.)

Srov. rozh. č. 16386 Sb. n. s.

Ministerstvo zemědělství podalo knihovní žádost za závad prosté odepsání pozemků p. č. 2434, 2435, 2496, 2497, 1152, 1153, 1154, 1155 a 1156 z vložky č. 44 v L., zřízení pro ně nové vložky a v ní vklad práva

vlastnického pro Československý stát (ministerstvo zemědělství — pozemková reforma), poněvadž prý, jak jest uvedeno v rekursu ministerstva zemědělství č. d. 915/37, byly pozemky ty ke dni 1. listopadu 1924 mezi státním pozemkovým úřadem a manžely Josefem a Marií H. jako vlastníky vložky č. 44 v L. směněny za pozemky, pocházející z velkého záboru pozemkového, kdežto protokol o směně byl prý sepsán teprve dne 24. ledna 1930 a k podpisu vkladní listiny o dohodě o směně vlastníkem Janem H. vůbec nedošlo, ježto ten mezitím zemřel. V pozůstalostním řízení po Josefu H., zemřelém dne 5. října 1935, projednávaném u okresního soudu v L. oznámilo ministerstvo zemědělství dopisem ze dne 2. března 1936, č. j. D 514/35-30, že dohoda o směně byla zaslána manželům H. dne 5. února 1933 k podpisu a k provedení depurace, což se však do té doby nestalo, takže nelze uskutečniti knihovní provedení přídělů, utvořených z pozemků manžely H. do směny daných. V opisu oné, manžely H. nepodepsané, dohody o směně (k č. j. D 514/35-30), jest v odstavci IV. uvedeno, že smluvci jsou povinni dáti vymazati knihovní břemena a závady svým nákladem nejpozději do dne knihovního provedení. V knihovní vložce č. 44 v L. bylo teprve pod datem 21. listopadu 1936 poznamenáno, že ministerstvo zemědělství zamýšlí převzít pozemky p. č. 2434, 2435, 2496, 2497, 1152, 1153, 1154, 1155 a 1156. Soud první stolice zamítl žádost ministerstva zemědělství. Rekursní soud vyhověl žádosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení soudu první stolice.

### Důvody:

Podle § 24 přídel. zák. č. 81/1920 může pozemkový úřad, nyní ministerstvo zemědělství, dohodou s účastníky směniti půdu zabranou za půdu nezabranou, avšak takovou směnou nemohou býti dotčena práva osob třetích k směněnému pozemku, nepodléhajícímu velkému záboru pozemkovému. Vlastník takového pozemku nemůže býti k jeho směně donucen, směna podle § 24 přídel. zák. se zakládá na dohodě s účastníky, tedy na soukromoprávní smlouvě mezi pozemkovým úřadem, nyní ministerstvem zemědělství, a vlastníkem svobodného pozemku a nemohou býti tedy takovou smlouvou dotčena práva třetích osob k pozemku tomu již nabytá (rozh. č. 16386 Sb. n. s.). Nejen tedy že v souzeném případě, jak ministerstvo zemědělství samo ve svém rekursu doznává, není tu dosud k vkladu schopné listiny o dohodě o směně, nemohla by býti takovou dohodou dotčena smluvní zástavní práva nabytá třetími osobami v dobré víře v pozemkovou knihu do dne knihovní poznámky o zamýšleném převzetí, t. j. do dne 21. listopadu 1936, a smluvních zástavních práv bylo do té doby na vložce č. 44 v L. vloženo mnoho, zejména též pro dovolací stěžovatelku. Bez souhlasu těchto knihovních věřitelů po případě bez exekučních titulů v té příčině proti nim nabytých nelze uvedené pozemky odepsati bez závad z vložky č. 44 v L. a bez vkladu schopné listiny

o směnné dohodě po případě bez exekučního titulu nelze k nim knihovně zapsati právo vlastnické pro Československý stát. Ostatně i z konceptu listiny o směnné dohodě, vlastníky směňových svobodných pozemků nepodepsaného, byli by tito vlastníci povinni provést svým nákladem jejich depuraci do dne knihovního provedení. Tu depuraci lze provést jedině v souhlase s osobami knihovně oprávněnými, nikoli však z moci úřední podle §§ 26 a 28 náhr. zák. č. 329/1920 ve znění zák. č. 220/1922 Sb. z. a n., kterážto ustanovení se vztahují na majetek státem podle zákona č. 215/1919 Sb. z. a n. z a b r a n ý, nikoli však na pozemky s m ě n o u z í s k a n é.

### Čís. 16800.

**Vliv mimořádných úlev poskytnutých zemědělcům vládními nařízeními č. 142/1934, 207/1934, 258/1934 a 250/1935 Sb. z. a n. na přednostní pořadí pojistných příspěvků vyměřených nemocenskými pojišťovnami.**

Po dobu, po kterou uvedené ústavy nemohly hledíc na předpisy dotčených vládních nařízení vymáhati pojistné, stává se promlčení zákonného přednostního práva a nelze tuto dobu ani za účinnosti vládn. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. včítati do dvouleté po případě tříleté lhůty stanovené pro pojistné příspěvky (§ 265 zák. č. 76/1927 ve znění přílohy k vyhlášce č. 227/1936 Sb. z. a n., § 173 zák. č. 221/1924 ve znění přílohy k vyhlášce č. 189/1934 Sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 16. března 1938, R I 1639/37.)

**Exekuční soud** rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně vydražené nemovitosti ve vložkách č. 35, 88, 89 a 90 kat. území O., vyhověl odporu hypotekárního věřitele Spořitelního a záloženského spolku v P. proti přednostnímu přikázání nedoplatků pojistných příspěvků přihlášených k rozvrhu zemědělskou nemocenskou pojišťovnou v K. a nepřikázal jí nic na uvedené nedoplatky. **Rekursní soud** přikázal uvedeně nemocenské pojišťovně částku 3.331 Kč 40 h s 5% úroky od 11. června 1937 v přednostním pořadí.

**Nejvyšší soud** zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, aby o přikázání přihlášených nedoplatků na pojistných příspěvcích znovu rozhodl.

### D ů v o d y:

Dovolací stěžovatel nenapadá po právní stránce usnesení rekursního soudu, pokud jím v zásadě (ve smyslu plenárního rozhodnutí ze dne 23. února 1937, č. Pres 1762/36, Sb. n. s. 15841) přiznal zemědělské nemocenské pojišťovně nárok na přednostní uspokojení jejích vykonatelných pojistných příspěvků z vydražené nemovitosti. Napadá však, a to právem, jeho názor, pokud jím rekursní soud přiznal celou účto-